

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรศาร. ๐ ๒๕๗๙ ๔๕๑๓
ที่ กษ ๐๙๐๒/ ว ๔๗๐ วันที่ ๑๕ กรกฏาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลนก./พอ.กง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ – ๘/สชช./กตน./กพร./สนก./กปร./กกย./กwm. และ กศก.

สอพ. ส่งเรื่องของนางณัฐริณี ศิริมาจันทร์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๓๐๘๕)
กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สอพ. ซึ่งขอรับการประเมินบุคคล
เพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ และส่วนราชการเดิม
ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๒ กรกฏาคม ๒๕๖๗

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน
โดยสามารถดูได้จากโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์
จะทักทวงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ภานุวัฒน์

(นางสาวทศน์มาลี มากมนี)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอคื้อโครงการและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน 3 เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ 1

เรื่อง พัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงตัวเต่าตัวห้า *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant (Coleoptera: Coccinellidae)

ด้วยเหี้ยวอาหารเพื่อใช้ควบคุมเพลี้ยแป้ง

ทะเบียนวิจัยเลขที่ FF65-10-01-65-01-03-65

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 ถึง กันยายน 2567

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
1. นางณภรรัตน์ ศิริมาจันทร์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	80	หัวหน้าการทดลอง
2. นางสาวพัชรีวรรณ จงจิตเมตต์ ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง
3. นางประภัสสร เชยคำแหง ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง
4. นายสาทิพย์ มาลี ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง
5. นางสาวชนัยพร บัวมาศ ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานอนุกรรมวิรานแมลง กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

ด้วงเต่าตัวห้า *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant (Coleoptera: Coccinellidae) เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่สำคัญชนิดหนึ่ง ด้วงเต่าทั้งระยะหนอนและตัวเต็มวัยเป็นตัวห้าที่มีศักยภาพสามารถนำไปใช้ควบคุมเพลี้ยแป้งและแมลงที่มีขนาดเล็ก การนำด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* ไปใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีจึงต้องผลิตขยายให้ได้ปริมาณมากและต่อน่อง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดเพลี้ยแป้งที่เหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยง ศักยภาพการกินเพลี้ยแป้ง อาหารที่ใช้เลี้ยงตัวเต็มวัยด้วงเต่าตัวห้าที่เหมาะสม และผลกระทบของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงที่มีผลต่อด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* ดำเนินการที่กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักษาพืช กรมวิชาการเกษตร ระหว่างเดือนตุลาคม 2565 ถึงเดือนกันยายน 2567

การศึกษาชนิดเพลี้ยแป้งที่เหมาะสมสำหรับเพาะเลี้ยงด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* พบว่าการเลี้ยงด้วยเพลี้ยแป้งแปซิฟิก *Planococcus minor* เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู *Phenacoccus manihoti* และเพลี้ยแป้งขบ้า *Maconellicoccus hirsutus* มีร้อยละการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน ระยะไข่ ระยะหนอน และระยะตักษะมีอายุ 3-5 19-25 และ 7-8 วัน ตามลำดับ ตัวเต็มวัยเพศผู้มีอายุ 81-160 31-109 และ 89-176 วัน ตามลำดับ ตัวเต็มวัยเพศเมียมีอายุ 102-172 63-116 และ 104-181 วัน ตามลำดับ การเลี้ยงด้วงเต่าตัวห้าด้วยเพลี้ยแป้งแปซิฟิก ตัวเต็มวัยด้วงเต่าวางไข่ได้มากที่สุดเฉลี่ย 805.86 ± 29.80 พอง รองลงมาคือเลี้ยงด้วยเพลี้ยแป้งขบ้าและเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู วางไข่เฉลี่ย 791.14 ± 25.29 และ 446.86 ± 29.97 พอง ตามลำดับ ตารางชีวิตแบบ biological life table ของด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* การเลี้ยงด้วงเต่าตัวห้าด้วยเพลี้ยแป้งขบ้า มีอัตราการขยายพันธุ์สุทธิ (R_0) สูงที่สุด คือ 137.35 จึงเลือกเพลี้ยแป้งขบ้าไปใช้เพาะเลี้ยงด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri*

การศึกษาศักยภาพการกินของหนอนและตัวเต็มวัยด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* พบว่าระยะหนอนด้วงเต่าตัวห้า กินไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยเพลี้ยแป้งขบ้าได้เฉลี่ย 3,535.35 3,994.45 และ 49.25 ตัว ตามลำดับ ตัวเต็มวัยเพศเมียกินไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยเพลี้ยแป้งขบ้าเฉลี่ย 12,097.95 6,953.60 และ 713.80 ตัว ตามลำดับ ส่วนตัวเต็มวัยเพศผู้กินไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยเพลี้ยแป้งขบ้าเฉลี่ย 8,125.21 5,983.11 และ 563.26 ตัว ตามลำดับ ตัวเต็มวัยเพศเมียกินเพลี้ยแป้งได้มากกว่าตัวเต็มวัยเพศผู้และมีอายุนานกว่าตัวเต็มวัยเพศผู้

การศึกษาอาหารที่เหมาะสมสำหรับเพาะเลี้ยงตัวเต็มวัยด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* พบว่าเพลี้ยแป้ง+น้ำผึ้ง 50%+เยลลี่สำเร็จรูป (อาหารชนิดที่ 5) เป็นอาหารที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเพาะเลี้ยงตัวเต็มวัยด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* เนื่องจากมีจำนวนรุ่นลูกสูงที่สุด

การศึกษาผลกระทบของสารป้องกันกำจัดแมลงต่อด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri* จำนวน 13 ชนิด พบว่าสารกำจัดแมลง 9 ชนิด ได้แก่ thiamethoxam imidacloprid dinotefuran buprofezin fipronil petroleum oil prothiofos profenofos และ acetamiprid ในมีพิษต่อด้วงเต่า *C. montrouzieri* ส่วนสารกำจัดแมลง perimiphos-methyl carbaryl malathion และ lambda-cyhalothrin มีพิษปานกลางถึงมีพิษร้ายแรงกับด้วงเต่า *C. montrouzieri* จึงไม่แนะนำให้ปล่อยด้วงเต่าในแปลงที่มีการพ่นสารกำจัดแมลง 4 ชนิดนี้ เพื่อความปลอดภัยของด้วงเต่าตัวห้า *C. montrouzieri*

ผลงานลำดับที่ 2

เรื่อง การพัฒนาวิธีการผลิตข่ายยาณเปียนเด็กแด้ *Brachymeria nephantidis* Gahan และศักยภาพการทำลาย
ตัวเดือนอนหัวดำมะพร้าว *Opisina arenosella* Walker

ทะเบียนวิจัยเลขที่ FF65-10-01-65-01-06-65

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 ถึง กันยายน 2567

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
1. นางณัฐชนี ศิริมาจันทร์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	80	หัวหน้าการทดลอง
2. นางสาวพัชรีวรรณ จงจิตเมตต์ ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	10	ผู้ร่วมการทดลอง
3. นายสาทิพย์ มาลี ตำแหน่งนักกีฏวิทยาชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง
4. นางสาวสุพรณี ภูคลายหาด ตำแหน่งนักกีฏวิทยาปฏิบัติการ กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	5	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

แทนเบียนดักแด้ *Brachymeria nephantidis* Gahan เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่สำคัญช่วยทำลายดักแด้ของหนอนหัวดำมะพร้าว *Opisina arenosella* Walker การนำแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ไปใช้ควบคุมศัตรูพืชโดยข่าววิจัยท้องมีการผลิตขยายให้ได้ปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งวิธีการนำแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ไปใช้ประโยชน์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการผลิตขยายแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* โดยใช้ดักแด้ฝีเสือข้าวสาร *Corcyra cephalonica* และดักแด้หนอนกินรังผึ้ง *Galleria mellonella* ทดสอบประสิทธิภาพของแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ในการทำลายดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าวในโรงเรือนทดลอง และแปลงมะพร้าว และศึกษาผลกระทบของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงที่มีผลต่อแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ดำเนินการที่กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร และแปลงมะพร้าว อำเภอโพธาราม อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ระหว่างเดือนตุลาคม 2565 ถึงเดือนกันยายน 2567

การศึกษาการผลิตขยายแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* โดยใช้ดักแด้ฝีเสือข้าวสาร *C. cephalonica* และดักแด้หนอนกินรังผึ้ง *G. mellonella* สามารถผลิตแทนเบียนรุ่นลูกเฉลี่ย 43.80 ± 9.60 และ 47.70 ± 11.44 ตัว ตามลำดับ เป็นแทนเบียนเพศเมียเฉลี่ย 28.74 ± 6.31 และ 29.24 ± 8.80 ตัว ตามลำดับ แทนเบียนเพศผู้เฉลี่ย 15.06 ± 4.83 และ 18.46 ± 4.45 ตัว ตามลำดับ ซึ่งจำนวนแทนเบียนรุ่นลูกและแทนเบียนเพศเมียไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ส่วนจำนวนแทนเบียนเพศผู้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวเต็มวัยแทนเบียนที่เปลี่ยนด้วยดักแด้ฝีเสือข้าวสารมีอายุสั้นกว่าเปลี่ยนด้วยดักแด้หนอนกินรังผึ้ง มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยน 57.36 และ 61.70 ตามลำดับ โดยแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ที่เปลี่ยนด้วยดักแด้ฝีเสือข้าวสารและดักแด้หนอนกินรังผึ้งสามารถเบียนดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าวได้

การทดสอบประสิทธิภาพของแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ในการทำลายดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าว ในโรงเรือนทดลอง พบร้าการปล่อยแทนเบียนดักแด้จำนวน 20 ตัวต่อตัน มีจำนวนรุ่นลูกเพศเมีย เพศผู้ และรุ่นลูกทั้งหมดเฉลี่ย 8.60 , 6.20 และ 14.80 ตัว ตามลำดับ มีเปอร์เซ็นต์ประสิทธิภาพ 76.81 และเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยน 76.58 ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับการปล่อยแทนเบียนดักแด้จำนวน 25 ตัวต่อตัน

การทดสอบประสิทธิภาพของแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ในการทำลายดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าว ในแปลงมะพร้าวที่ปล่อยแทนเบียนดักแด้จำนวน 15 และ 20 ตัวต่อตัน มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนไม่แตกต่างกันทางสถิติ สามารถนำอัตราการปล่อยแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* จำนวน 15 และ 20 ตัวต่อตัน ไปใช้ควบคุมดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าวในแปลงมะพร้าวได้ ขึ้นกับความเหมาะสม หากปล่อยแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ได้มากจะทำให้เห็นผลการควบคุมเร็วขึ้น

การศึกษาผลกระทบของสารป้องกันกำจัดแมลงต่อแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* พบร้าสารกำจัดแมลงจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ chlorantraniliprole flubendiamide lufenuron และ spinosad ไม่มีพิษต่อแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* เมื่อเคลือบสารทึ่งไว้ 2 ชั่วโมง สารกำจัดแมลง 2 ชนิด ได้แก่ emamectin benzoate และ abamectin ไม่มีพิษต่อแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* เมื่อเคลือบสารทึ่งไว้ 17 และ 14 วัน ส่วนสารกำจัดแมลง thiamethoxam imidacloprid carbaryl diazinon และ carbosulfan มีพิษปานกลางถึงมีพิษร้ายแรงกับแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ดังนั้น หากมีความจำเป็นต้องใช้สารกำจัดแมลง 5 ชนิดนี้ ไม่ควรปล่อยแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis* ในช่วงเวลา 14 วัน เพื่อความปลอดภัยของแทนเบียนดักแด้ *B. nephantidis*

2. ข้อเสนอแนะคิด จำนวน 1 เรื่อง

เรื่อง การวิจัยพัฒนาอาการยาหารี肯ขับปล่อยด้วยตัว *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant ควบคุมเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง

3. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

- 3.1 ศักยภาพของตัวตัว *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant (Coleoptera: Coccinellidae) ควบคุมเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง
- 3.2 การผลิตขยายแทนเบียนดักแด้ *Brachymeria nephantidis* Gahan โดยใช้ดักแด้ของหนอนหัวดำมะพร้าว *Opisina arenosella* Walker ดักแด้ผีเสื้อข้าวสาร *Coryza cephalonica* (Stainton) และดักแด้หนอนกินรังผึ้ง *Galleria mellonella* L.
- 3.3 ตัวตัวตัวควบคุมศัตรูพืช
- 3.4 แมลงศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยแป้งในสับปะรด
- 3.5 การเพาะเลี้ยงผีเสื้อข้าวสาร *Coryza cephalonica* (Stainton) เพื่อใช้เลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติ
- 3.6 วิธีการเลี้ยงขยายแทนเบียนไข่ไตรโภแกรมมาควบคุมแมลงศัตรูพืช
- 3.7 การเพาะเลี้ยงแทนเบียนไข่ไตรโภแกรมมาควบคุมแมลงศัตรูพืช
- 3.8 แทนเบียนไข่ไตรโภแกรมมาควบคุมศัตรูพืช
- 3.9 การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยใช้แมลงเบียน
- 3.10 ศึกษาวิธีการใช้ตัวตัว *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant ควบคุมเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง
- 3.11 การศึกษาวิธีการเพาะเลี้ยงแทนเบียนดักแด้ชนิดนำเข้าและชนิดท้องถิ่นเพื่อควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว *Opisina arenocella* Walker (Lepidoptera: Oecophoridae)
- 3.12 วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงมวนเขียวดุดอก *Cyrtorhinus lividipennis* Reuter เป็นปริมาณมากและการนำไปใช้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล *Nilaparvata lugens* (Stål)
- 3.13 แมลงศัตรูมะพร้าว
- 3.14 แทนเบียนอะน่าไกรัส
- 3.15 การเพาะเลี้ยงแทนเบียนอะน่าไกรัส
- 3.16 คุณภาพการเลี้ยงแทนเบียนบร้าคไมเรีย *Brachymeria nephantidis* Gahan
- 3.17 การใช้แทนเบียนเพื่อควบคุมดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าว
- 3.18 การศึกษาชีววิทยาและประสิทธิภาพของแมลงทางหนึบขาวแวง *Euborellia annulipes* (Lucas) ในการกินเพลี้ยอ่อนผัก *Lipaphis erysimi* (Kaltenbach)
- 3.19 การผลิตและการใช้แมลงช้างปีกใส *Chrysoperla carnea* (Stephens) ควบคุมเพลี้ยอ่อน *Aphis* sp. ในสตรอว์เบอร์รี่
- 3.20 ทดสอบผลของสารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูมะพร้าวต่อแมลงศัตรูธรรมชาติของหนอนหัวดำมะพร้าว (*Opisina arenosella* Walker)
- 3.21 ศึกษาผลกระทบของสารป้องกัน กำจัดหนอนกระทุข้าวโพดลายจุดต่อมวนพิษชาต *Eocanthecona furcellata* Woff และมวนเพชรฆาต *Sycanus versicolor* Dohrn

- 3.22 ศึกษาอัตราการกินหนอนเจ้าฝักถั่วลายจุดของมวนเพชรฆาตระยะต่างๆ
- 3.23 ศึกษาชนิดและประเมินศักยภาพเมล็ดศัตรูธรรมชาติของหนอนใยฝัก *Plutella xylostella* L. ในแหล่งปลูกภาคกลาง

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เรื่อง แทนเบียนไข่ต่อโคแกร์มมาในการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีในพืชสำคัญ

แบบการเสนอข้อเสนอแนะคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นางณัฏฐิณี ศิริมาจันทร์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ 3085)

สังกัด กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ 3085)

สังกัด กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

กรมวิชาการเกษตร

1. เรื่อง การวิจัยพัฒนาอาการยานไร้คนขับปล่อยด้วงเต่า *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant ควบคุม เพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง

2. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชในพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค เนื่องจากผลผลิตไม่ได้คุณภาพและปริมาณลดลงส่งผลต่อรายได้ที่ลดลง ซึ่งต้นทุน การผลิตสูงขึ้น การใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชส่งผลต่อสุขภาพผู้บริโภคและเกษตรกรผู้ผลิตพืช อีกทั้งการ ต้านทานของแมลงศัตรูพืชที่เกษตรกรจำเป็นต้องศึกษาถึงวิธีการใช้สารเคมีให้ถูกต้องเมื่อนำไปใช้กำจัดแมลง การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติควบคุมศัตรูพืชสามารถลดหรือทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อ สภาพแวดล้อม เกษตรกร และผู้บริโภค ซึ่งการใช้แมลงศัตรูธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมแมลง ศัตรูพืชปัจจุบันใช้วิธีการปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติโดยเกษตรกรเดินเข้าไปในแปลงปลูกพืช การเข้าถึงแปลงได้อย่างทั่วถึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การกระจายตัวของศัตรูธรรมชาติสามารถควบคุมแมลงศัตรูพืชได้อย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด หรือแม้แต่การตรวจสอบการทำลายพืชที่อยู่เป็นกลุ่มๆ ในแปลง เพื่อปล่อยหรือพ่นศัตรู ธรรมชาติได้ตรงจุดตรงเป้าหมายมากที่สุด ดังนั้น การใช้อาڪาڪيانไร้คนขับจึงเป็นทางเลือกที่นำมาใช้ในการ ปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมศัตรูพืชในแปลงปลูกพืช

ในแปลงมันสำปะหลังมีการปลูกเป็นพื้นที่ใหญ่พบรการระบาดของเพลี้ยแป้งร่วมกันหลายชนิด ชนิดที่ จำแนกแล้วมี 4 ชนิด ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู *Phenacoccus manihoti* Matile-Ferrero เพลี้ยแป้งลาย *Ferrisia virgate* (Cockerell) เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเทา *Pseudococcus jackbeardleyi* Gimpel & Miller และเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเขียว *Phenacoccus madeirensis* Green โดยเพลี้ยแป้งดูกินน้ำเสียงที่ใบ ยอด และตาอ่อน ยอดที่ถูกทำลายจะงอหงิกเป็นพุ่ม ลำต้นบิดเบี้ยว มีช่วงข้อถี่ ทำให้หัวมีขนาดเล็ก ซึ่งการ เจริญเติบโต นอกจากนี้เพลี้ยแป้งขับถ่ายมูลเป็นน้ำหวานทำให้เชื้อร้ายดำบริเวณใบที่อยู่ด้านล่างเกิดการลดการ สังเคราะห์แสงของมันสำปะหลังและผลผลิตลดลง หากระบาดรุนแรง ยอดจะแห้งตาย หากเกิดการระบาดใน ต้นมันสำปะหลังอายุ 1-4 เดือน จะทำให้มันสำปะหลังเคระแกรน ใบหงิก มนไม่ลงหัว ถ้าการรุนแรงมาก มันสำปะหลังอาจยืนต้นตายได้ หากทำลายต้นมันสำปะหลังอายุมากกว่า 4 เดือน จะทำให้ผลผลิตลดลง 20-82 เปอร์เซ็นต์ขึ้นกับความรุนแรงของการระบาดและอายุของต้นมันสำปะหลัง หากไม่ป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง ส่งผลให้สูญเสียผลผลิตมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งด้วงเต่า *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant เป็นแมลง ศัตรูธรรมชาติที่มีบทบาทสำคัญช่วยควบคุมประชากรของเพลี้ยแป้งได้หลายชนิดและทุกระยะ การเจริญเติบโต มีการนำด้วงเต่า *C. montrouzieri* ไปใช้ควบคุมเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู *P. manihoti* ในแปลงปลูก

มันสำປะหลัง โดยหลังจากปล่อยด้วยตัวเองต่อ 1-3 สัปดาห์ มีจำนวนเพลี้ยแป้งมันสำປะหลังลดลงเปรียบเทียบกับต้นมันสำປะหลังที่ไม่ปล่อยด้วยตัวเอง การใช้อากาศยานไร้คนขับเข้ามาช่วยจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้อำนวยความสะดวกเรื่องลดการใช้แรงงาน และประหยัดเวลาการทำงาน เนื่องจากการปลูกมันสำປะหลังจะปลูกเป็นบริเวณกว้างติดต่อกันทำให้การเข้าควบคุมเพลี้ยแป้งต้องใช้เวลานาน อากาศยานไร้คนขับจึงถูกเลือกนำมาใช้ในการปล่อยด้วยตัวเอง *C. montrouzieri* เพื่อลดการระบาดของเพลี้ยแป้งในแปลงมันสำປะหลังให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการ มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาในการทำงาน ลดต้นทุนแรงงานคน และลดการใช้สารเคมีกำจัดเพลี้ยแป้งได้

3. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

อากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicles: UAVs) นับว่าเป็นเครื่องพ่นสารอีกชนิดหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ ถือว่าเป็นนวัตกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้กับภาคการเกษตรเป็นอย่างมาก มีบทบาทในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลายชนิด มีหลักการทำงานในการควบคุมด้วยวิทยุบังคับหรือรีโมทจากผู้ควบคุมที่อยู่บนสถานีภาคพื้นให้ทำงานตามภารกิจที่ต้องการ มีการนำอากาศยานไร้คนขับมาใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยการประเมินสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ซึ่งเป็นที่นิยมกันมากในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ เช่น ประเทศไทยหรือเมืองอเมริกา ออสเตรเลีย ยุโรป และญี่ปุ่น มีอากาศยานไร้คนขับสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ ได้แก่ การพ่นฮอร์โมน การพ่นปุ๋ยทางใบ การพ่นสารเพื่อเพิ่มความหวานในอ้อย เป็นต้น อากาศยานไร้คนขับถูกนำมาใช้ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชแบบชีววิธี โดยการปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติไปควบคุมแมลงศัตรูพืชในต่างประเทศ เช่น การใช้อากาศยานไร้คนขับในการปล่อยไหรตัวห้ำเพื่อควบคุมไรส่องจุดในสตอร์เบอร์รี่ในประเทศไทยหรือเมืองอเมริกา สำหรับในประเทศไทยอสเตรเลีย มหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ ได้พัฒนาอากาศยานไร้คนขับสำหรับปล่อยไหรตัวห้ำในข้าวโพด นอกจากนี้อากาศยานไร้คนขับถูกนำมาใช้ในการปล่อยแมลงช้างปีกใส่ในการควบคุมเพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ และเพลี้ยแป้ง อีกด้วย ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชเป็นค่านแนะนำและเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกร ตลอดจนใช้ในการต่อยอดเพื่อพัฒนาระบบการอารักขาพืชแม่นยำสูง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้อากาศยานไร้คนขับปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เพื่อควบคุมศัตรูพืช

การพัฒนาเทคนิคในวิธีการนำด้วยตัวเอง *C. montrouzieri* ไปควบคุมแมลงศัตรูพืชในแปลงปลูกพืชที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่โดยการใช้อากาศยานไร้คนขับจึงเป็นเทคโนโลยีหนึ่งที่ช่วยให้สามารถปล่อยด้วยตัวเองได้กระจายทั่วทั้งแปลงปลูก ลดการใช้แรงงานในการปล่อย และมีแนวโน้มทำให้การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นต้นแบบเทคโนโลยีวิธีการนำด้วยตัวเอง *C. montrouzieri* ใช้ประโยชน์และขยายผลการนำไปใช้ในพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ ผลที่ได้จากการวิจัยนี้มุ่งเน้นให้งานวิจัยสามารถถ่ายทอดไปถึงเกษตรกร และภาคเอกชน

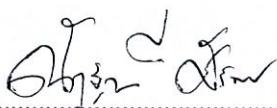
4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรมีเครื่องมืออำนวยความสะดวกความสะดวกโดยใช้อากาศยานไร้คนขับในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชได้ในพื้นที่ขนาดใหญ่ ช่วยควบคุมศัตรูพืชได้รวดเร็วและทั่วถึง ลดความเสียหาย
- สามารถลด แรงงาน เวลา งบประมาณ และโอกาสเสี่ยงต่างๆ ในกรณีเดินเข้าแปลงปลูกเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณสูง

3. นำเทคโนโลยีการใช้อาڪາຍານໄຮ້ຄົນຂັບປລ່ອຍດ້ວງເຕົ່າ *C. montrouzieri* ຄວບຄຸມເພີ້ຍແປ້ງໃນມັນສຳປະກັບໄປເປັນຕົ້ນແບບເພື່ອພັ້ນາຕ່ອຍອົດຈາກວິຈັກກັບແມລົງສັດຖຸພື້ນທີ່ນີ້ອື່ນໆ

5. ຕັ້ງວັດຄວາມສໍາເຮົາ

1. ນຳຕົ້ນແບບເທົ່ານີ້ໃຫຍ່ການໃຊ້ອາກາຍານໄຮ້ຄົນຂັບປລ່ອຍດ້ວງເຕົ່າ *C. montrouzieri* ຄວບຄຸມເພີ້ຍແປ້ງໃນມັນສຳປະກັບໄປປະຍຸກຕໍ່ໃຊ້ກັບພື້ນທີ່ນີ້ອື່ນໆ
2. ຄ່າຍທອດອົງຄໍຄວາມຮູ້ການໃຊ້ອາກາຍານໄຮ້ຄົນຂັບປລ່ອຍດ້ວງເຕົ່າ *C. montrouzieri* ຄວບຄຸມເພີ້ຍແປ້ງໃນມັນສຳປະກັບໄທ້ເກະທຽກຮູ້ສັນໃຈ ຜູ້ສັນໃຈ ອີ່ຈະນຳໄປປ່ຽນໃຊ້ກັບພື້ນທີ່ນີ້ອື່ນໆ ທີ່ຕ້ອງການປລ່ອຍແມລົງສັດຖຸຮຽມໝາຕີໄດ້

(ลงชื่อ)

(นางນັງນິຕີ ສີຣິມາຈັນທີ)
 ຜູ້ຂອປະເມີນ
 (ວັນທີ) 27 ພຸດຍການ 2568